

The Making of an Outcast

1. Rabbi Chaim Yosef Dovid Azulai, Chomat Anach to Shoftim 11:1

ואפשר לומר כי יפתח גבור חיל ועם כל זה השפיל עצמו ולא עשה שום מחלקת ולא בלבול, ונדחה מפני השעה וברח מפני אחיו. ואם היה הולך לאיזה עיר מא"י היה מחוייב לעלות לרגל ולאכול מעשר שני בירושלם, ומדי העלותו חש שמא יבא להתגרות ולחלוק עם זקני העיר ואחיו, לכן ברח לח"ל ששם אינו חייב לעלות לרגל כמ"ש התוס' ריש פסחים, ופטור ממעשרות. ובא וראה כמה זריז ונשכר ובורח מהמחלקת. One could say that Yiftach was a mighty person, and yet he lowered himself and did not engage in strife or confusion, and the moment was lost and he fled from his brothers. Had he gone to a city in Israel, he would have needed to ascend for the pilgrimage and to eat *maaser sheni* in Jerusalem, and he was concerned that in ascending he would come to quarrel and dispute the elders of the city and his brothers. Therefore, he fled outside Israel, where he would not be obligated to ascend for the pilgrimage, as per Tosafot Pesachim (3b), and where he would be exempt from tithing. See how he was energetic and rewarded, and he fled strife.

2. Radak to Shoftim 11:1

בן פלגש גלעד היה, ונקראת "זונה" לפי שאינה עם בעלה בכתובה וקדושין, והיא כמו הזונה ואף על פי שהיא מיוחדת לו. וי"ת פונדקיתא כמו שתרג' ג"כ "רחב הזונה" פונדקית'. או הוא הענין בעצמו כי הזונה כמו הפונדקית שמפקרת עצמה. ובתר' של תוספתא "דא היא נימוסא הות בישראל מלקדמין דלא מיסתחרא אחסנתא משבטא לשבטא, ובכך לא הוה יכיל גברא למיסב איתתא דלא משבטא, וכד הות איתתא דרחמא גברא דלא משבטא הות נפקא מבי נשא בלא אחסנתא, והווי אנשי קרון לה פונדקיתא דרחימת גברא דלא משבטא. וכן הוה ליה לאימיה דיפתח." ודומה כי הצריכו כל זה למתרגם לפי שאמר "לא תנחל בבית אבינו כי בן אשה אחרת אתה"... He was the son of Gilad's concubine, who was called *zonah* because she lacked a ketubah and kiddushin with her 'husband', so that she was like a *zonah* even though she was monogamous; And Yonatan rendered it as he did with "Rachav the *zonah*", an innkeeper; Or this is its own matter, for a *zonah* is like an innkeeper, making herself available; And in the *targum* of an added portion, "This was the practice in ancient Israel, that a portion would not go from tribe to tribe, and so a man could not marry a woman from another tribe. When a woman loved a man who was not from her tribe, she left her family without inheritance, and people called her 'innkeeper' for she loved a man who was not of her tribe. And so happened with Yiftach's mother." It appears that the *metargem* needed all this because it said, "You will not inherit in our father's house, for you are the son of another woman."...

3. Tov Samuel II 10:6-8

4. Radak to Shoftim 11:3

אדון הארץ היה שמו "טוב"

The name of the master of the land was "Tov".

5. Abarbanel to Shoftim 11:3

בארץ טובה ורחבה, ומפני היותו בארץ טובה ושבעה התלקטו אל יפתח אנשים ריקים מבלי כסף ובלי שכר. In a good, spacious land. Because it was good and satisfying land, empty men, without money or profit, gathered to Yiftach.

6. Empties

- Shoftim 9:4; Samuel I 22:2; Chronicles II 13:7
- Empty of character? Proverbs 12:11, 28:19; Samuel II 6:20

7. Ralbag to Shoftim 11:3

וידמה שיפתח היה מנהיגם והיו הולכים למלחמה תמיד ומשם חפרו אכלם:

And it appears that Yiftach was their leader, and they continually went to war, from which they extracted their food.

8. Ralbag to Shoftim 16, Lesson 2

השני הוא להודיע שאין ראוי לרדוף החלשים כי אין בשער עזרתם. הלא תראה מה שקרה לזקני גלעד...

The second lesson is to inform that it is inappropriate to pursue the weak because they lack support at the gate. You see what happened to the elders of Gilad...

9. Malbim to Shoftim 11:6

הקצין הוא העומד בקצה המחנה מחמת חשיבותו ומעלתו בגבורה או בעושר או בחכמה הגם שאינו ראש ומושל עליהם...

The *katzin* stands at the edge of the camp because of his importance and status, a function of strength, wealth or wisdom, even though he is neither head nor ruler...

10. Midrash, Bamidbar Rabbah 26:3

שהיה מבקש להדריכו למלחמה לפי שהוא עתיד להכניס את ישראל לארץ,

For he wanted to guide Yehoshua in war, since he would bring Israel into the land.

11. Ralbag to Shoftim 11:5

ולפי שכבר נתבאר לזקני גלעד שהיה יפתח מצליח במלחמותיו, באו אליו ואמרו לו שיהיה להם לקצין אם יהיה נלחם בעבורם בבני עמון...

And because it was already clear to the elders of Gilad that Yiftach was militarily successful, they came to him and told him he would be *katzin* for them, if he would fight for them against Amon...

12. Abarbanel to Shoftim 11:9

מה הכבוד הזה אשר אתם עושים אתי, והתקון על אשר עשו אחי נגדי, באמרכם שאלחם עם בני עמון ושם אחרימם אהיה לכם לראש?

באמת ידעתי אני כי אם יתן ד' אותם בידי אנכי אהיה לכם לראש על כרחכם, כי איך לא אמשול על העם אשר אושיע אותם מאויביהם?

How are you honouring me, and how are you remedying what my brothers did to me, by saying that I will fight Amon and that if I destroy them then I will be your leader? Truly, I know that if Gd puts them into my hand then I will be your leader against your will! How could I not rule over the nation I save from their enemies?

13. Abarbanel to Shoftim 11:10

רוצה לומר שיגזור הוא כרצונו שיהיו הם חפצים בדבר, ומפני זה רצו לעשות אותו קצין ומושל עליהם קודם המלחמה...

Meaning, he could decree as he wishes, and they would willingly accept it. And because of this they wanted to make him *katzin* and ruler over them before the war...

14. Rashi to Shoftim 11:11

למקום שנאספו כולם, שהשכינה שורה על רוב צבור:

To the place where all of them had gathered, for the Shechinah is manifest upon a large group.

15. Radak to Shoftim 11:11

או הטעם כמו שפירשתי בספר יהושע כי היא המצפה שנועדו המלכים להלחם עם יהושע ומפני התשועה הגדולה שהיתה שם היה המנהג

בישראל להקבץ שם והיה שם מזבח ובית תפלה ולאותה מצפה הלכו אנשי גלעד עם יפתח לדבר שם דבריהם לפני ד' במצפה:

Or the reason is as I explained in Yehoshua [11:3], that this was the Mitzpah where the kings gathered to battle Yehoshua. Because of the great salvation there, the custom in Israel was to gather there. An altar was there, and a place for prayer, and to that Mitzpah the people of Gilad went with Yiftach, to speak their words before Gd in Mitzpah.